

זה הדבר

زوهدبرك ZO HADEREKH

גיליון 41, 23 באוקטובר 2019

גזענותו אומנותו

"הכה בערבים והצל את ביבי" הפכה לסיסמתן של מפלגות השלטון

בממשלת מיעוט בתמיכת הרשימה המשותפת. הדברים מגיעים על רקע חשש בימין מכך שתוקם ממשלת מיעוט בראשות בני גנץ, "בתמיכת הערבים" ובהימנעות ליברמן. בהצהרת הנאמנות הנוספת למנהיג המושחת נכתב: "אנו החתומים מטה, ראשי מפלגות ש"ס, יהדות התורה, הבית היהודי-האיחוד הלאומי מתחייבים בזאת: אם חלילה תושבע ממשלת מיעוט בתמיכת הרשימה המשותפת או חלק ממנה, אנו לא נצטרף לממשלה זו בשום שלב, נצביע נגדה בכל הצבעה ונפעל בכל דרך להפלתה".

מוקדם יותר כתב נפתלי בנט בטוויטר: "אם תוקם ממשלת מיעוט, בקולות הרשימה המשותפת האנטי-ציונית, בתמיכת כחול לבן, ובהימנעות של ליברמן, שיהיה ברור: לא נצטרף אליה בשום מצב. היא פסולה מייסודה. ממשלה זו תשרוד מספר שבועות, אך אות הקלון של מקימה (גנץ, ליברמן, בוגי, הנדל, האוזר) יתקבע לצמיתות". כמובן שלנפתלי בנט (וגם לבנימין נתניהו) לא מפריעה העובדה שחלק לא מבוטל מהמפלגות המרכיבות את "בלוק הימין" אף הן אינן ציוניות, כמו יהדות התורה, ש"ס ואף חלקים של הבית היהודי והאיחוד הלאומי. אבל הן "משלנו", כלומר יהודים.

ההסתה הגזענית היא צד אחד של המטבע, שבצדו השני – "המצב הביטחוני". זה חודשים מנסה נתניהו לקדם סדר יום תוקפני שישרת את האינטרסים שלו: התקפות בסוריה, בלבנון ובעיראק; תקריות במפרץ הפרסי; הנסיגה האמריקאית החלקית מסוריה – כל אלה מתורגמים ל"איומים".

אלא שבישראל האיומים אינם מתים – הם רק מתחלפים, ולעיתים קרובות מאוד. נתניהו שב ומניף את הדחליל הביטחוני בכל הזדמנות ואף "התיר" לאחרונה לראש הסיעה הגדולה בכנסת, הרמטכ"ל לשעבר בני גנץ, להיפגש עם הרמטכ"ל בהווה "כדי להתעדכן על האיומים החדשים". בהקשר זה, אין לשכוח שנתניהו מכהן מאז אפריל השנה כראש ממשלת מעבר שאינו מצליח לכוון ממשלה חדשה.

"הכה ביהודים והצל את רוסיה" – זו הייתה סיסמתם של הפורעים שטבחו ביהודים בקישינב ב-1903, בעידודו הפעיל של הצאר האנטישמי ניקולאי השני. כעבור יותר ממאה שנה, מפלגות השלטון בישראל, ובראשן הליכוד, אימצו אל חיקן את סיסמה נוראה זו אבל בגרסה המעודכנת והגזענית-מקומית: "הכה בערבים והצל את ביבי".

מאז הבחירות לכנסת ה-22, בדיוק כפי שעשה לפניו, מוסיף נתניהו להפיץ עמדות גזעניות נגד אזרחי המדינה הערבים ואף מחריף את דבריו. עתה הוא גם מסית אישית נגד חברי כנסת ערבים.

ביום שישי (18.10) הוא הגדיל לעשות ותקף את חברי הכנסת של הרשימה המשותפת אימנן עודה ואחמד טיבי. בפוסט שפרסם בדף הפייסבוק שלו, טען נתניהו כי מנהיגיה וחבריה הבולטים של הרשימה המשותפת "הביעו שוב ושוב תמיכה בטורר, הערצה למחבלים, וסירבו לגנות פגיעה בחיילים ובאזרחים ישראלים". נתניהו תקף במיוחד את יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ עודה, בטענה כי "בהנהגתו פרסמה מפלגתו חד"ש גינוי תקיף להכרותן של מדינות המפרץ והליגה הערבית כי חיזבאללה הוא ארגון טרור".

ח"כ עודה לא נותר חייב והגיב כעבור שעה קלה: "הימין מעדיף עברייני יהודי בכלפור על פני אזרחים ערבים שנבחרו בצורה דמוקרטית". לגבי נתניהו הוא הדגיש: "בנימין נתניהו הוא הנקודה הנמוכה ביותר בחברה הישראלית, אליה מתנקזות הגזענות, השחיתות והשנאה הפוגעות בכל אזרחי המדינה".

התקפותיו הגזעניות של ראש הממשלה הן המקור ליריבי הבלע המצויים בדף המסרים שמדקלמים חברי הכנסת ממפלגתו, וגם ממפלגות הימין הנוספות, בדבר חוסר הלגיטימיות (לדידם) של השתתפות חמישית מאזרחי המדינה בהכרעות דמוקרטיות, ובחיים הפוליטיים בכלל. נתניהו וראשי מפלגות הימין המשיחי והחרדי חתמו בשבוע שעבר (17.10) על נוסח ההתחייבות, לפיו לא יתמכו

מכתבים למערכת

לא שכחנו מה זה להיות יהודים

קריאת מאמרו של ישראל הראל, "שכחו מה זה להיות יהודים" ("הארץ" 27.9.19), שבו הוקיע את היהודים שהצביעו לרשימה המשותפת, הזכירה לי את ימי נעוריי בבית הספר הקיבוצי, בו למדנו בין השאר היסטוריה יהודית. כבר אז הבנתי שמאות שנים בני אדם סבלו מרדיפות ושנאה, לא מפני שהרעו למישהו אלא רק בשל היותם יהודים. באותן שנים שלט הממשל הצבאי על אזרחי ישראל הערבים, ואני לא יכולתי להבין איך בעודנו כועסים על האנטישמיות, אנחנו מפלים ורודפים את המיעוט הערבי בישראל.

ככל שעברו השנים ונחשפתי יותר למציאות החיים בארץ, הבנתי שהנעשה בישראל כלפי המיעוט הערבי הוא רדיפה ואפליה שיטתית. לעיקר הרדיפה לא אחראים בריונים וארגונים לאומניים-גזעניים, אלא ממשלת ישראל. די להזכיר שערב קום המדינה היו בידי היהודים פחות מ-8 אחוזים מאדמות הארץ, ואילו היום 96 אחוזים. איש מהערבים-הפלסטינים אזרחי ישראל לא נידב את אדמתו – הכל נלקח בכוח, תוך חקיקת חוקים שהתירו את הגזל.

נוסף לכך, נחשפתי לאפליה השיטתית בתכנון ובהקצאת תקציבים, בצד הריסת בתים. עד היום ממשיכה ממשלת ישראל ליצור פליטי פנים, כשהיא לוחצת על הבדואים בנגב לעזוב את כפריהם ואת אדמותיהם ולעבור לעיריות.

אין לשכוח כי בגלל העלאת אחוז החסימה, נאלצו חד"ש ושלוש המפלגות הערביות להתאחד. אלה מפלגות הדוגלות בתפישות עולם שונות מאוד. מאחדת אותן הדרישה להפסיק את הרדיפה ואת האפליה נגד האזרחים הערבים מצד ממשלת ישראל ולפנות לדרך השלום והשילוב במזרח התיכון.

יהודי כמוני, שעל רקע המאבק באנטישמיות נאבק להפסקת רדיפת האזרחים הערבים ואפלייתם; החושב שלא שלום והשתלבות באזור, הפרויקט הציוני מסכן את הקיום היהודי יותר מאשר מבטיח אותו; וטוען שלא שלום, ישראל לעולם תהא תלויה במעצמות זרות ולא תוכל להיות עצמאית באמת – שואל: האם לעמוד לצד הנרדפים ולשאוף לשלום, פירושו לשכוח מה זה להיות יהודי, או להיפך?

עמוס גבירץ, קיבוץ שפיים

"אחדות" כמושג שגוי

במשבר הרכבת הממשלה, לאחר שני כישלונות של ראש הממשלה, רבים מדברים על הצורך ב"ממשלת אחדות". אין טעות לשונית ומושגית גדולה מזו. פירושי המילה "אחדות" הם שלמות שאינה ניתנת להפרדה; רציפות; שיתוף מלא; הסכמה כללית בדעות או פעולות; היעדר שוני; היות אחד ויחיד ועוד.

הניסיונות של חיבור בין הליכוד וספחיו (הבית היהודי, ימינה, האיחוד הלאומי והמפלגות החרדיות הלא-ציוניות) לבין כחול לבן (ואולי גם מפלגת העבודה) – אין בהם שום "אחדות", אלא לכל היותר ניסיונות התחברות מלאכותיים וחסרי תוחלת.

דן יהב, ת"א-יפו

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

גם שעון מקולקל מדייק פעם ביום

"יו"ר ישראל ביתנו ח"כ אביגדור ליברמן תוקף בחריפות את ראשי מפלגת הליכוד. במהלך הריאיון קרא ליברמן לשרת התרבות מירי רגב 'בהמה' וטען כי ישראל כץ הוא שקרן. עוד אמר ליברמן על בכירי המפלגה 'עבורם הליכוד זה רק הפלטפורמה לקריירה הפוליטית האישית'."

(מעריב, 8.10)

ליברמן: הליכוד לפניך - אין נאמנות, אין חברות

"בליכוד מגרשים מן המפלגה אנשים שהביעו ביקורת נגד בנימין נתניהו, וגם אם העידו על עצמם (בשימוע במפלגה) שהם מאמינים בערכי הליכוד, התבטאויות נגד נתניהו מהוות בסיס לסילוקם. רבים מחברי הליכוד הוזמנו לשימועים, והסבירו כי לצד התנגדותם לנתניהו אינם מתנגדים לליכוד וכי זכותם להביע ביקורת על יו"ר המפלגה."

(גלובס, 8.10)

סמוטריץ', גדעון סער לפניך

"ח"כ גדעון סער (הליכוד) אמר כי בכונתו ליוזם חקיקה שתאסור על נסיעה ביום הכיפורים. 'יותר ויותר נהגים מנצלים את העובדה שאין חוק האוסר נסיעה ביום הכיפורים, נוהגים בעיר ומסכנים חיי ילדים. בכונתי ליוזם חקיקה האוסרת נסיעה בערים ביו"כ למעט במקרי חירום', הבהיר."

(ערוץ 7, 10.10)

מי אחראי לזיהום: התאגיד או פח האשפה?

"המשרד להגנת הסביבה פרסם את דוח מרשם הפליטות לסביבה (מפל"ס) לשנת 2018. מדובר במסמך חשוב, המגיש לנו את תמונת המצב בכל הקשור לזיהום הסביבתי בישראל, זיהום הפוגע באיכות החיים של כולנו, גורם לתחלואה וגובה את חייהם של מאות אנשים מדי שנה. הפעם במשרד להגנת הסביבה עברו את הגבול, במקום דו"ח זיהום אוויר קיבלנו דו"ח גניבת דעת, ובמקום הגנת סביבה - קיבלנו משרד ליחסי ציבור. הדוח ממשיך את מה שמתברר כקו תעמולתי עקבי: להטות את תשומת הלב הציבורית ולהעביר את האחריות על זיהום האוויר מהתאגידים לאזרחים, מהתעשייה המזהמת לציבור, וממקורות הזיהום הגדולים והמסיביים לזיהום שנובע מהפעולות הפשוטות והיומיומיות של כולנו. בדו"ח החדש יש כוכב חדש: אם בשנים האחרונות ניסו למכור לנו את הרכבים הפרטיים ואת תחנות הדלק כאחראים העיקריים לפליטות מזהמים מסרטנים וחשודים כמסרטנים, הרי שכעת מפנים את האצבע לפסולת שלנו."

(עדי וולפסון, "העין השביעית", 7.10)

עם כאלה ידידים, מי צריך אויבים?

"סגן שר החוץ של סוריה תקף את הכוחות הכורדיים שפועלים בצפון-מזרח המדינה. הוא האשים את הכורדיים בבגידה במדינה, והוסיף כי הם נתנו לטורקיה עילה להפר את ריבונות סוריה."

(סוכנות הידיעות רויטרס, 11.10)

מחקר חדש של בנק ישראל בשיתוף אוניברסיטת ניו יורק המעסיקים מרוויחים כ-120 מיליון שקל בשנה ממכירת היתרי עבודה לפלסטינים

מחקר שערכו חגי אטק מחטיבת המחקר בבנק ישראל ו-וופאק עדנאן משלוחת אוניברסיטת ניו יורק (NYU) באבו דאבי תיעד את הסחר הבלתי-חוקי בהיתרי עבודה לעובדים פלסטינים בישראל. המחקר נערך באמצעות סקר ייעודי של כ-1,200 עובדים שהופץ ביוני 2018. כמו כן, התבסס החוקרים על סקר שביצעה הלשכה המרכזית הפלסטינית לסטטיסטיקה ועל עיון במודעות למכירת היתרי עבודה בישראל בקבוצות פייסבוק בגדה המערבית. מהמחקר עולה כי שיעור העובדים הפלסטינים הרוכשים היתרים הוא כ-

עובדים פלסטינים במחסום קלנדיה (צילום: אחמד אל-באז/אקטיביסטילס)

30% ממספר העובדים הפעילים בהיתר. כיום, ישנם כ-68 אלף פלסטינים בעלי היתר עבודה, וההערכה היא שמתוכם כ-20 אלף רכשו את ההיתר. מחיר ההיתר הוא כ-2,000 שקל בחודש. הרווח החודשי הממוצע של מוכר ההיתר נאמד בכ-500 שקל.

והמעסיק יכול לבטל את ההיתר באמצעות הודעת דואר אלקטרוני המבקשת מהרגולטור להסיר עובד מסוים מרשימת העובדים שלו. למעסיקים בענף הבנייה נשמרת המכסה גם אם הם מבטלים את היתרי העבודה של עובדיהם. ואולם, טוענים החוקרים, החובות האמורות של המעסיקים אינן נאכפות באופן אפקטיבי. למעשה, ישנם מהמעסיקים הרשומים בפורטל הממשלתי אך אינם מעסיקים את העובדים הרשומים בהיתרים, אלא מוכרים את ההיתרים לעובדים פלסטינים, ואלה מוצאים עבודה בשוק העבודה הישראלי באופן עצמאי.

אומדן שמרני של סך ההכנסות ממכירת ההיתרים הבלתי-חוקית עומד על כ-480 מיליון שקל בשנה, והרווחים נאמדים בכ-120 מיליון שקל בשנה בניכוי תשלומי חובה למדינה ותשלומים אחרים. ההיתרים ברובם המוחלט נמכרים בענף הבנייה, בו מועסקים רוב העובדים הפלסטינים, ומחיר ההיתר בענף זה גבוה בהשוואה לענפים אחרים.

יצוין כי החוקרים ביצעו את מחקרם כדי לבחון את יעילותה של רפורמה שאישרה הממשלה ב-2016 אך טרם יושמה. הרפורמה תבטל את החובה של העובד הפלסטיני לעבוד רק אצל מעסיק מוגדר מראש. לטענת החוקרים, זו צפויה ליעל את הקצאת העובדים הפלסטינים, להגדיל את תפוקת העובדים ואת הכנסתם, לצמצם במידה ניכרת את הסחר הבלתי-חוקי בהיתרי עבודה ולהגדיל את רווחי המעסיקים שלא הצליחו לקבל מהממשלה מכסות היתרי עבודה בשיטה הקיימת, על חשבון רווחי המעסיקים שקיבלו מכסת היתרים, לרבות סוחרי ההיתרים.

רוכשי ההיתרים אינם מועסקים בדרך כלל אצל המעסיק הרשום בהיתר שלהם. הם מדווחים על שכר חודשי ממוצע של כעשרת אלפים שקלים (או כשמונת אלפים שקלים בניכוי מחירי ההיתר). עובדים שלא רכשו היתרים מועסקים לרוב אצל המעסיקים המצוינים בהיתר העבודה שלהם, ומדווחים על שכר חודשי של כשמונת אלפים שקלים. מכאן אפשר להסיק כי מחירי ההיתר כמעט שווה להפרש השכר בין אלה לאלה, והרנטה שנוצרת עקב העסקת עובדים שקנו היתר משולשלת כמעט כולה לידי סוחרי ההיתרים.

עיון במחקר שביצע בנק ישראל – לא עמותות זכויות אדם דוגמת בצלם או יש דיין – עשוי ללמד אותנו רבות על ממדי הניצול של העובדים הפלסטינים, ועל הרווחים הרבים שגוזרים בעלי ההון הישראליים בחסות מערכת של דיכוי וכיבוש. הדוח המלא נמצא באתר בנק ישראל.

הסחר בהיתרים נובע מכך שמנגנון ההיתרים הקיים מקנה למעסיקים שליטה בהיתרים. מעסיקים ישראלים מקבלים היתרים עבור עובדים פלסטינים ספציפיים. ההיתר כולל בדרך כלל את שם העובד ואת פרטי המעביד. שניהם מתחייבים לנהל יחסי עבודה ישירים. המעסיק מתחייב גם להעסיק את העובד במשרה מלאה (המוגדרת באופן רחב ועמום למדי), לספק הסעות מהמחסום למקום העבודה ובחזרה, ולשלם את מסי ההעסקה והתשלומים האחרים הכרוכים בהעסקת העובד. העובד, מצדו, מתחייב רשמית לעבוד רק אצל המעסיק הרשום

יוסף לאור

המקלחת ישנן מצלמות מעקב, ויילון המקלחת היה שקוף. צו המעצר המינהלי הוצא נגד אללברי לאחר שבמשך כ-35 יום היא הוחזקה כנחקרת שירות הביטחון הכללי (שב"כ). זאת, בחשד שקיימה קשרים עם חיזבאללה ונשלחה לגדה המערבית כדי לגייס סוכנים לארגון. היא דוחה את החשדות נגדה. עורך דינה מסר כי למרות החקירה הקשה, לא הצליחה התביעה לנסח כתב אישום.

נמשך המאבק נגד אוזלת יד המשטרה

אלפים הפגינו השבוע (22.10) מול מטה המשטרה בעיר נצרת. יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), השתתף בהפגנה, מסר: "אנחנו ממשיכים במאבק העקבי נגד כנופיות הפשע המאורגן, נגד כנופיות הפרוטקשן והשוק השחור, ולמען איסוף הנשק הבלתי-חוקי. אנחנו רוצים לחיות בחברה ללא נשק. נמשיך בכל הכוח, כל אחד לפי יכולתו. אנחנו חברה שיכולה לנצח במאבק גורלי זה".

עשרות מתושבי אום אל פחם הפגינו בסוף השבוע (19.10), בפעם השלישית בתוך שבוע, בכניסה לעיר. "הרחוב באום אל-פחם, כמו בשאר החברה הערבית, זועם עד רתיחה מהמציאות הקשה ודורש מרשויות אכיפת החוק למלא את תפקידן כדי שמרחץ הדמים בחברה הערבית ייפסק. המאבק יימשך עד שנראה שינוי ממשי בשטח" – אמר ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש, הרשימה המשותפת), תושב העיר שנאם בהפגנה.

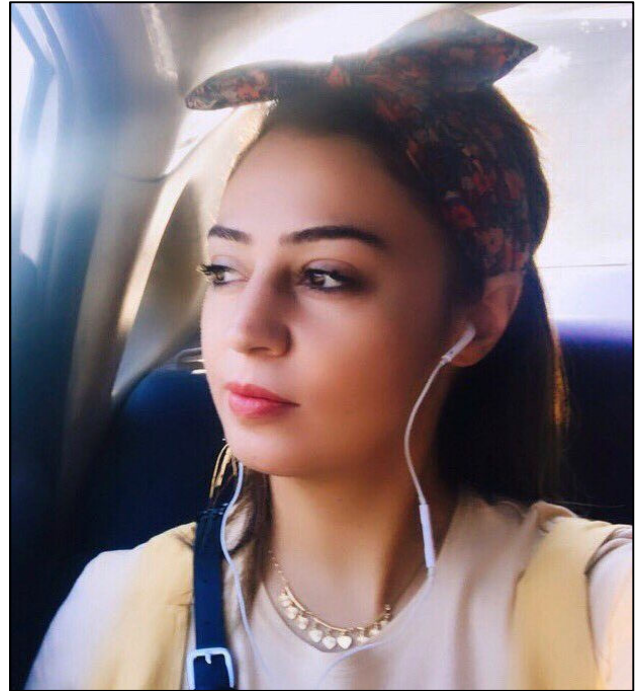
יצוין כי חברי הכנסת של הרשימה המשותפת מקיימים בשבועות האחרונים מפגשים ציבוריים וחוגי בית במסגרת מערך הסברתי של המאבק בפשיעה ובאלימות. המפגשים מתקיימים בבתי ספר ובמקומות עבודה. השבוע נאם ח"כ עודה בפני תלמידי בית הספר התיכון המדעי בקלנסווה ובפני רופאי בית החולים האנגלי בנצרת. ח"כ יוסף ג'בארין ביקר בתיכון ג'מאל טרביה, וח"כים נוספים של הרשימה המשותפת קיימו מפגשים בסכנין, בריינה, במשהד וביישובים נוספים.

ח"כ עופר כסיף ביקר בסוכת הסולידריות בח'אן אל-אחמר

ח"כ עופר כסיף (חד"ש, הרשימה המשותפת) השתתף באירוע סולידריות בח'אן אל-אחמר. באירוע, שיזמו תושבי הכפר הפלסטיני הכבוש ופעילי שלום ישראלים, הוצבה בכפר סוכה ובה נועדו ושוחחו התושבים והפעילים.

כזכור, ימים בודדים לפני בחירות אפריל הצהיר ראש הממשלה, בנימין נתניהו: "ח'אן אל-אחמר יפונה בקרוב מאוד". בהמשך החליט בג"ץ לדחות את ביצוע הפינוי עד שתושבע ממשלה. תושבי הכפר חוששים מהפינוי, שעשוי להתרחש בכל רגע, ונערכים להחרפת המאבק.

ח"כ כסיף מסר: "אל מול המדיניות הגזענית, עומדים תושבי המקום בראש מורם ודורשים להמשיך לחיות על אדמתם. הם פונים שוב ושוב לשותפים יהודים, ואלה אכן מגיעים למקום ומצטרפים למאבק. אנו עומדים לצד תושבי ח'אן אל-אחמר ושאר היישובים הפלסטיניים – נגד הנישול ולמען הקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל".

היבא אללברי (צילום: טוויטר)

הפגינו לשחרור של היבא אללברי

ביוזמת ועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי, נערכה הפגנה (17.10) בקריאה לשחרר את היבא אללברי (24), אזרחית ירדנית ממוצא פלסטיני העצורה מאז ה-20 באוגוסט והמוחזקת בבית מעצר הקישון. אללברי שובתת רעב מזה כחודש, וזאת במחאה על צו מעצר מינהלי שהוצא נגדה. הצו פוטר את הרשויות מהגשת כתב אישום ומגיבוי בראיות. ההפגנה התקיימה בצומת העמקים (ג'למי).

לפי "הארץ", אמר הקונסול הירדני לעורך דינה, רסלאן מחאג'נה, כי חל לאחרונה שיפור מסוים בתנאי מעצרה וכי היא התקלחה לראשונה אחרי שבועיים וקיבלה בגדים להחלפה. אללברי סירבה עד כה להתקלח משום שבתא

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

ארדואן קיבל את תמיכתם הנלהבת של ארצות הברית ושל האיחוד האירופי הקומוניסטים הטורקים נגד הפלישה לסוריה

המדינה הקפיטליסטית הטורקית היא אויב הדמוקרטיה והחירות – כאן ובכל מקום. האשמת כל העם הטורקי בפשעי הצבא או המדינה תחטיא את המטרה. כי טורקיה היא מדינה בה שולט המעמד הקפיטליסטי, שבשנים האחרונות פועל בביטחון עצמי גדול. מדיניות הפנים והחוץ מעוצבות בהתאם לאינטרסים של מעמד זה.”

תפקידו ההיסטורי של ארדואן

אוקיאן הדגיש: “אלה שלא מבינים השקפה מעמדית זו, נופלים קרבן לתפישה לפיה תמיכה במדינה קפיטליסטית אחרת עשויה לשנות מבחון את המדיניות של טורקיה ואף לכוון את הדמוקרטיה והחירויות המיוחדות. לצערי, רבים בקרב המהפכנים סברו ש’מישהו יסדר’: הם שגו כשקיוו כי מדינה קפיטליסטית אחרת תעשה את מה שהטורקים עצמם לא מצליחים לפתור. הם הפכו משתפי פעולה עם האינטרסים של המעצמות האימפריאליסטיות.

”אין לשכוח כי הנשיא המכהן, רג’פ טייפ ארדואן, זכה בתמיכתם הנלהבת של ארה”ב והאיחוד האירופי עוד בתחילת דרכו ועד 2010. לא רק מעצמות אימפריאליסטיות תמכו בארדואן. התנועה הלאומית הכורדית ברובה אף קראה להצביע עבורו בבחירות. רק המפלגה הקומוניסטית ראתה בארדואן אויב עוד בתחילת דרכו הפוליטית. בשל כך יש שכינו אותו בכל מיני כינויי גנאי.”

הוא סיכם: “מאוחר יותר התגלו במחנה האימפריאליסטי סתירות ואף יריבויות שאיפשרו לארדואן להתמודד עם בעיותיה הפנימיות הקשות של טורקיה באמצעות ליבוי מלחמה. הוא אף טיפח, כביכול, רגשות נקם כלפי ארה”ב. אנו סבורים כי לא ניתן יהיה למצוא דמוקרטיה וחירויות תחת כנפיהם של ארה”ב, האיחוד האירופי ונאט”ו. מאבק למען החירות ולמען הדמוקרטיה ללא תוכן מעמדי, מאבק שאינו טומן בחובו את שלילת הקפיטליזם והצבת המהפכה הסוציאליסטית במרכזו, נידון לכישלון ואף עלול לשרת את האינטרסים של האיחוד האירופי האימפריאליסטי או של ברית נאט”ו.”

מזכ”ל המפלגה הקומוניסטית הטורקית, קמאל אוקיאן, נואם בישיבת הפתיחה של המפגש הקומוניסטי שנערך באיזמיר

מדוע טורקים רבים מתנגדים לפלישת צבא מדינתם לצפון סוריה? מזכ”ל המפלגה הקומוניסטית הטורקית, קמאל אוקיאן, נאם ביום שישי (18.10) בישיבת הפתיחה של המפגש הבינלאומי ה-21 של המפלגות הקומוניסטיות שנערך בעיר איזמיר שבטורקיה (על הכנס - ר’ ידיעה בעמוד זה) ומנה את הסיבות לכך. להלן חלקים מתוך נאומו.

”חרף הנסיבות המיוחדות בטורקיה עת נערך מפגש זה, בהתייעצות עם החברים היוונים החלטנו לקיימו. אך נאלצנו לבטל את האסיפה הציבורית, הפוליטית והתרבותית, שהייתה מתוכננת ובה אמורים היו ליטול חלק כ-5,000 מחברי המפלגה.

מפגש זה מוקדש לציון מלאות 100 שנה להקמת האינטרנציונל הקומוניסטי. זה הוקם בעת שהנהגת מהפכת אוקטובר ברוסיה, הבולשביקים, סברו כי מהפכות נוספות יתחוללו ברחבי אירופה ושכוחו של מעמד העובדים לשלול לכל הפחות בחלק מהיבשת.”

על כיבוש צפון קפריסין

בהתייחסו למצב הפוליטי השורר בטורקיה מאז הפלישה הצבאית לצפון סוריה, אמר המנהיג הקומוניסטי הטורקי: “אין זו הפעם הראשונה שצבא טורקיה משתתף בהרפתקה במדינה זרה. היילים טורקים עשו זאת לראשונה בעת מלחמת קוריאה בתחילת שנות ה-50 בשירות האינטרסים האימפריאליסטיים של ארה”ב. במשך עשורים השתתפו חיילי טורקיה במבצעים עליהם ניצח ארגון הטרור הבינלאומי המתקרא נאט”ו, הברית הצבאית של 30 מדינות קפיטליסטיות בצפון אמריקה ובאירופה.”

הוא הוסיף: “כבר 45 שנה טורקיה כובשת חלק מקפריסין ופוגעת קשות בעצמאות האי ובריבונותו. בשנים האחרונות, טורקיה גם אחראית לפעולות צבאיות רבות בעיראק, בה - בדומה לסוריה, הקימה מחנות ובסיסים.

”רבות נכתב בעיתונות הבינלאומית על כך שטורקיה הפכה אויבת הדמוקרטיה והחירויות. האם הקומוניסטים בטורקיה יכולים לסתור קביעה זו? כמוכן שלא.”

בהמשך אמר: “לקומוניסטים ראיה מורכבת הרבה יותר.

מק”י בנוס הקומוניסטי

הבינלאומי שנערך באיזמיר

משלחת המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק”י) השתתפה בסוף השבוע שעבר (18 עד 20 באוקטובר) במפגש הבינלאומי ה-21 של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות שנערך בעיר איזמיר שבטורקיה. חברי המשלחת – רים חזאן ופאדי אבו יונס. המפגש נערך בחסותן המשותפת של המפלגות הקומוניסטיות של טורקיה ושל יוון. בכנס השתתפו משלחות המייצגות 70 מפלגות מ-60 ארצות מכל היבשות, והוא נערך לציון מלאות 100 שנה לאינטרנציונל השלישי.

המפגש אמור היה להסתיים באסיפה פומבית בהשתתפות המשלחות ואלפי פעילים קומוניסטים מקומיים, אך המארגנים נאלצו לבטלה. הקומוניסטים הטורקים מתנגדים לפלישת צבא טורקיה לצפון סוריה והמטרה איימה לעצור מאות ואף אלפים, לרבות הפעילים שהגיעו מחו”ל, בעת שעמדות אלה יוצגו בפני משתתפי האסיפה שאמורה הייתה להתקיים באצטדיון מקומי.

שהובילה את משאל העם למען העצמאות ב-2017.

משך ימים ארוכים נערכו מאות הפגנות ברחבי קטלוניה, במהלכן חסמו המפגינים כבישים ופסי רכבת. לאחר רדת הלילה התכנסו אלפי מפגינים, רבים מהם צעירים, במרכז ברצלונה, כשהם מניפים את דגלי העצמאות ומשליכים ניירות טואלט באוויר. גם האיגודים המקצועיים הקטלאנים (להבדיל מהאיגודים הכלל-ספרדיים המייצגים את רוב העובדים במחוז) הכריזו שביתה כללית. גם תאגידים גדולים, ביניהם יצרנית הרכב "סיאט", החליטו על השבתה באותו יום. מנהיג מחוז קטלוניה, קים טורה, גינה את ההפגנות הסוערות ואמר כי על האלימות להיפסק. "אנחנו מגנים אלימות" מסר טורה בנאום ששודר בטלוויזיה, אך קריאותיו הושבו ריקן.

כל המפלגות הקומוניסטיות בספרד ובקטלוניה גינו את פסק הדין של בית המשפט העליון והצטרפו לקריאת המפגינים להגן על החירויות ולשחרורם של האסירים הפוליטיים. יצוין כי קבוצה נוספת של מנהיגים מקומיים ממתינה למשפט בגין "פגיעה באחדות ספרד", ובהם המנהיג הקומוניסטי וחבר הפרלמנט המחוזי ג'ואן ג'וספ נואט.

בקרב הקומוניסטים ישנה הסכמה כללית כי ממשלת ספרד שבהנהגת הסוציאליסטים מנסה להחריף את המשבר לקראת הבחירות הכלליות (רביעיות במספרן בשנתיים האחרונות!) שיתקיימו בנובמבר. בצד זאת, ישנם חילוקי דעות אסטרטגיים בין הזרמים הקומוניסטיים השונים, מהמפלגה הקומוניסטית הספרדית הוותיקה (PCE) ועד "הקומוניסטים של קטלוניה" בראשות נואט. לא קל לעמוד על חילוקי הדעות הקיימים בין ההשקפות השונות, חלקם היסטוריים.

הפלגים הקומוניסטיים בספרד התפלגו ברובם מהמפלגה הוותיקה מאז שנות ה-60, ויש אף שהתפלגו מפלגים אחרים בשנות ה-80. אך הקבוצות פועלות ברובן במסגרת "השמאל המאוחד" שבהנהגת המפלגה הקומוניסטית (PCE). במקרה של קטלוניה, "השמאל המאוחד" כולל גם את תנועה הירוקה הרדיקלית המקומית. במישור הארצי, השתתפה חזית "השמאל המאוחד" בבחירות האחרונות ברימה אחת עם "פודמוס", התנועה הפוליטית השמאלית שצמחה במחאה החברתית ההמונית ב-2011.

חרף ההבדלים, ישנן נקודות השקפה רבות בין העמדות השונות. חלקן התגבשו עוד בתקופת הרפובליקה הספרדית שהוקמה ב-1931 וסיימה את ימיה עקב ניצחון הפשיסטים במלחמת האזרחים ב-1939. המרכזית – זכותם של העמים השונים בספרד להגדרה עצמית. המפלגה הקומוניסטית היא אף "פדרציה של מפלגות מחוזיות". שנית, זכות ההגדה העצמית במקרה הקטלאני כוללת אף את זכות ההיפרדות מספרד. יחד עם זאת, הפתרון העדיף הוא הקמה של רפובליקה (ספרד היא מונרכיה חוקתית!) פדרטיבית וסוציאליסטית.

אשר למצב הפוליטי הקיים, הקומוניסטים כולם מצדדים בעיקרון האוטונומיה המלאה של קטלוניה, ויש המתרגמים עיקרון זה ל"עצמאות מידית". אך ברור לכל כי תנועת העצמאות של קטלוניה שבויה בידי הנהגה של הבורגנות הבינונית (הבורגנות הגבוהה המקומית מצדדת בהידוק הקשרים עם מדרד). להנהגה זו אין שום עניין בקדמה חברתית. להיפך, ברצונם של בעלי ההון למקסם רווחים במחוז שלא נפגע קשות מהמשבר הקפיטליסטי הממושך, כפי שנפגעו יתר מחוזות ספרד. יתר על כן, בגלל סיבות אלה חלק בלתי-מבוטל ממעמד העובדים במחוז אינו מצדד בעצמאות. נוסף לכך, עובדים רבים הם מהגרים שהגיעו מהחלקים העניים ביותר של ספרד או מהגרים מאמריקה הלטינית ומזרח אירופה, ולכן אינם מזדהים עם תנועת העצמאות.

אפרים דויד

PELS DRETS I
LES LLIBERTATS

**VAGA
GENERAL**

18 D'OCTUBRE DE 2019

MANIFESTACIÓ

17.00 HORES. JARDINETS DE GRÀCIA
BARCELONA

קריאה לשביתה הכללית למען שחרור האסירים

הקומוניסטים בספרד והשאלה הקטלאנית

מפגינים בברצלונה העלו במשך השבוע האחרון מכוניות באש והשליכו בקבוקי תבערה על שוטרים. זאת, כחלק מהתסיסה הגדולה בקטלוניה עקב עונשי המאסר הכבדים שנגזרו על תשעה מנהיגים קטלאנים בשל מעורבותם בתנועה

אורוגואי: טקס אשכבה לד"ר בלייר

טקס אשכבה למנהיג הקומוניסטי ד"ר אדוארדו בלייר נערך לאחרונה (12.10) באוניברסיטה של הרפובליקה, המוסד להשכלה גבוהה החשוב באורוגואי. בטקס השתתפו הנשיא טאברה ואסקס, הנשיא לשעבר חוסה "פפה" מוחיקה והמועמד לנשיאות של החזית הרחבה של השמאל, דניאל מרטנס. אלפים, בהם ראשי המפלגה הקומוניסטית בעבר ובהווה, חלקו כבוד לבליר שנתפך בידי הצבא, עונה קשות ונרצח ב-1975. שרידי גופתו נמצאו לאחרונה במתקן צבאי.

הוועד הישראלי לסולידריות עם האסירים הפוליטיים באורוגואי, שפעל בארץ בשנות ה-70 וה-80 של המאה שעברה, דרש במשך שנים לברר מה עלה בגורלם של בלייר ו"נעדרים" נוספים. כבר בפעילות הפומבית הראשונה של הוועד, בהפגנה מול שגרירות אורוגואי בירושלים בתחילת ינואר 1976, הונפו כרזות ובהן שמות הנעדרים. בדיעה שפורסמה ב"זו הדרך" (7.1.76) נמסר כי עשרות מפגינים השתתפו בהפגנה, לרבות בתו של בלייר, אירנה לוינהוף, שקראה מכתב גלוי בו דרשה את שחרורו. לוינהוף שבה להפגין בדרישה לברר מה עלה בגורל אביה במשך שלושה ימים מול שגרירות אורוגואי בירושלים ביולי 1976.

למחאה הממושכת הצטרפו בן זוגה, קרלוס (או חבר מערכת "זו הדרך"), וילדם עמית. הדי המחאה הגיעו עד לכנסת, ו-14 חברי כנסת מכמה סיעות (כולל חברי הכנסת של העבודה שהיו בממשלה) שיגרו מכתבי תמיכה. גם הנהגת ההסתדרות פרסמה הודעת תמיכה. מכתב מחאה, עליו חתמו חברי כנסת ומאות אזרחים, מסרו לידי שגריר אורוגואי בני משפחת לוינהוף והח"כ הקומוניסטי אברהם לבנבראון, אך תשובה לא ניתנה מעולם.

'הנערים': מעולה עם מסר בעייתי

"הנערים" היא סדרה מעולה. איכות ההפקה, הביצוע, הרמה האמנותית – אמריקה. HBO הבטיחו וקיימו: הסדרה מעבירה אותנו חוויית צפייה שכמעט אין בטלוויזיה הישראלית. ישנן בסדרה סצנות המסדרות מחדש את ההיסטוריה בראש, דימויים שלא ייצאו וייפרדו עוד מהזיכרון המציאותי הקשה של אותם ימים נוראים ב-2014 – ימי החטיפה, הגל העכור של הפשיזם והגזענות בעקבותיה, שריפת הנער מוחמד אבו ח'דיר ומלחמת עזה האחרונה, הארוכה והעקובה מדם.

הביקורת היחידה, אבל הקשה, שיש למתוח על הסדרה, היא על המסר. הימין תקף את הסדרה ושאל כיצד העזו היוצרים לעסוק במקרה הלינץ' (הנדיר כל כך לטענתם) של יהודים בערבים ולהראותו. "אנטישמיות!" מיהר ראש הממשלה לתייג, כי כמובן לא ייתכן שנראה יהודים פוגעים בערבי, פשוט כך, כפי שקרה במציאות, ועוד בטלוויזיה. צריך היה לכסות על כך, אומר הימין, או לאזן ולהראות כמה היהודים הם הקורבנות והערבים הם הטוריסטים המסוכנים. בוויכוח הציבורי המתנהל סביב הסדרה קיימת חלוקה ל"בעד יהודים" לעומת "בעד ערבים". יש להשיב, ובצדק, שהסדרה איננה בעד או נגד ערבים, ולא בעד או נגד יהודים. גם יהודים וגם ערבים מוצגים בסדרה בשלל דמויות שונות באופיין, המעוררות הזדהות עם צדדים שונים בסיפור. אבל כך מתעלמים בסדרה מגורם המיוצג לכל אורכה באופן לבן וקסום. גיבור הסדרה הבלתי מעורער, ה"גוד גאיי" והשומר על כולנו, איננו אלא השב"כ.

ברוב המדינות המודרניות, נתפשים ארגוני הביטחון החשאיים כרע הכרחי (אולי), כאיום על זכויות האזרח והדמוקרטיה (בוודאי), וכמשהו מסוכן, מפחיד ומאיים. רק בישראל ההיגיון הפוך: ככל שהרשות חשופה יותר, כך הביקורת עליה לגיטימית יותר. אני מרכזת פרויקט של מאבק באלימות משטרתית בוועד נגד עינויים, ואיש אינו מתרעם על כך או מופתע לשמוע שהמשטרה אלימה וגזענית.

מדוע את השב"כ רואים אחרת? כי הוא סודי, חשאי, טעויותיו אינן מתפרסמות, וממילא תפקידו הפוליטי בשימור ותיחזוק הכיבוש מבטיח שקורבנותיו ברובם יהיו חסרי קול בזירה הציבורית הישראלית, שכן הם פלסטינים. תארו לעצמכם שהיו מפרסמים סדרה על גבורתו של הקג"ב בשנות ה-30 בבריה"מ בהגנה על המהפכה, אך העובדה שבאותן שנים הוא לקח חלק בטיהורים נרחבים לא הייתה מוזכרת. הדמות הראשית, אותה משחק שלומי אלקבץ, ראש המחלקה היהודית בשב"כ, הוא הגיבור הטוב בסדרה. הוא רואה הכל מראש, מזהיר, מנסה למנוע. הוא מתייחס אל כולם כבני אדם, גם אל המתנחלים הקיצוניים וגם אל הפלסטינים. אנשי השב"כ האחרים מתווכחים עם הגיבור אמנם, אבל תמיד בטיעונים משכנעים והיגיוניים. הם אכן מתקשים להאמין ש"יהודים יעשו משהו כזה", אך מתנהלים במסגרת המקצועית של האחראים על הביטחון. הסדרה מציגה אמנם גם דמויות אחרות מהשב"כ שמנסות לעצור את מאמציו ומייצגות את הנרטיב הישראלי הקלאסי. במובן מסוים, אפשר לומר שכך מושג האיזון בסדרה: שהרי בכיר השב"כ בסדרה מנסה להלביש את הרצח של אבו ח'דיר מהר ככל האפשר על ערבים. הדבר הגרוע ביותר שאיש שב"כ עושה בסדרה הוא

ניסיון לכוון חקירה באופן שהוא גם פוליטי ולא רק מקצועי. הכיבוש, ההקשר העמוק יותר של עבודת השב"כ באותה תקופה, נעלם לחלוטין מהסדרה. בתקופה המתוארת בסדרה, וסביב אותם אירועים, נעצרו מאות פלסטינים, נלקחו מבתיהם, הוחזקו במעצר תקופות ארוכות ללא משפט ועברו חקירות קשות מאוד. לפי נתוני הוועד הציבורי נגד עינויים, בתקופה זו היה שיא במספר החקירות הצבאיות שאושר לגביהן שימוש ב"אמצעים מיוחדים". מענה לבקשת חופש מידע בנושא הראה בבירור כי מספר הפלסטינים שנחקרו באותה שנה ב"חקירת צורך", כלומר תוך שימוש במה שאנחנו מכנים לרוב עינויים, היה גבוה יותר מאשר בכל שנה אחרת בעשור האחרון.

השב"כ, המבוגר האחראי בסדרה, הוא גם זה שענה ממש באותה התקופה עשרות פלסטינים. רובם, מן הסתם, לא היו אשמים בחטיפה. המיינסטרים הישראלי מוכן כבר לקבל את המתנחל והחרדי כפושעים, ודי בקלות האמת; אבל את פשעי השב"כ לא נראה על המסך. לאחרונה הובהל פלסטיני שנחקר בשב"כ לבית חולים במצב אנוש. בחודש שעבר היה מעורב השב"כ בתכנון של 376 פשיטות על הקהילות הפלסטיניות בשטחים – מרביתן בשעות הלילה הקטנות. הפושטים גררו למעצר 311 איש, בהם 35 קטינים ו-5 נשים. כך, בחודש רגיל, שגרתי לחלוטין, ללא חטיפות והצתות של נערים. זה התפקיד האמיתי של השב"כ, זה שממנו הציבור הישראלי מעדיף להפנות את המבט הצידה. מוסיפים לבנות מגדלים מפוארים בדבר היושר של השב"כ, שמחזיק גם מחלקה יהודית, שמענה קטינים מתנחלים, שחזקת החפות אמורה הייתה להגן עליהם. ומה אמר על כך חגי לוי, יוצר הסדרה, בריאיון ל"הארץ" (7.10)? "כשאתה פוגש את האנשים האלה, גם את המשטרה וגם את השב"כ, אתה אומר: הם מדהימים, הם עושים את העבודה, רואים בה שליחות, מסורים לה, ועם אפס אידיאולוגיה פוליטית". במובן זה "הנערים" היא המקבילה השב"כניקית של "מחוז ירושלים", סדרת היח"צ של משטרת ישראל שירדה מהאקרנים לאחר שהוכח כי הסצנות בה היו מבוימות. הסדרה "הנערים", על אף הרמה הקולנועית והניתוח הפסיכולוגי המרתק של הרוצחים היהודים ("שיבינו הם את הרוצחים שלהם", אמר חגי לוי בריאיון), היא סדרת תדמית לשב"כ לכל דבר ועניין.

נועה לוי

פרס ברנר לאלי אליהו

מערכת "זו הדרך" מברכת את אגודת הסופרים העבריים, שהעניקה את פרס ברנר לשירה, הניתן למשוררים מדי שלוש שנים, למשורר אלי אליהו. בשיריו אפשר לגלות רגישות כלפי החי מיגיע כפיו ונרמס תחת ההון נטול החמלה. חבר השופטים קבע: "שירתו, הפשוטה לכאורה אך הנוקבת במסריה, היא בגדר בשורה בימים בהם החמלה אינה חזון". אבקש להביא לקהל הקוראים קטע מתוך אחד משיריו, "הפועלים". השיר מוקדש לפועלי הבניין הפלסטינים "הַנְּגַפִּים פִּגְגוּמִים"; פועלים, שלמרכה הכאב, כדבריו "כִּבִּים לְאֵטִם, כִּבְדִּלִי הַסִּיגְרִיּוֹת הַגּוֹסְסִים שֶׁהֵם שׂוֹמְטִים מִיָּדָם"; פּוֹעֲלִים ש'לְפַעֲמִים אֶחָד מֵהֶם נוֹפֵל אֶרְצָה, או פְּדִי לְהַתְּפַלֵּל או פְּדִי לְמוֹת".

אכן צדקה הוועדה בקביעתה, כי המשורר אלי אליהו מציע בשירתו "מבט ייחודי על העולם בלשון מקורית ורגישה". ניחל לימים, שהמבט הייחודי לשירת אלי אליהו יהיה נחלת השירה העברית כולה.

איתן קלינסקי

חד"ש: לפנות את ההתנחלויות

שבוע של מחאה חברתית בלבנון

"זהו מאבק עממי והמוני שאין לו תקדים בתולדות לבנון" – כך נמסר מהמפלגה הקומוניסטית הלבנונית בעקבות שבוע מחאה שכלל שבייתה כללית במדינה בתמיכת מרבית האיגודים המקצועיים במדינה.

ממשלתו של סעד אל-חרירי התכנסה (21.10) כדי לדון ברפורמות בעקבות מחאתם של מאות אלפי אזרחים ברחובות הערים. מנגנוני הביטחון מאבטחים זה שבוע את ארמון הנשיאות בבעבדא שבביירות, והצירים המוליכים למקום נחסמו. יצוין כי המפגינים חסמו את רוב הכבישים ברחבי המדינה מאז סוף השבוע.

המפגינים טוענים כי התכנית הכלכלית הממשלתית אינה מספקת מענה הולם לדרישותיהם לצדק חברתי ומדינה מתפקדת המספקת שירותים לאזרח, וקראו להפיל את הממשלה. חיזבאללה התייצבה לימינה של הממשלה, בה היא חברה, וזכתה בביקורת קשה מצד המוחים מכל העדות.

הרב יהודאי לאחר ההתקפה (צילום: רבנים לזכויות אדם)

תושבי אבו נביר ממשיכים במחאה

תושבי שכונת אבו-כביר בדרום תל אביב עומדים בפני פינוי אכזרי. זאת, מפני שעיריית ת"א-יפו חותרת לגרשם מבתיהם בלא פיצוי הולם ובלא פתרונות דיור חלופיים.

השבוע (24.10) יצעדו תושבי השכונה מבתיהם שבדרום העיר עד לבניין העירייה שבמרכז. הם דורשים פיצוי הוגן, ומזינים על סירוב העירייה להציע דיור חלופי תמורת הדירות שיילקחו וייהרסו. לצעדה יצטרפו פעילים חברתיים, בהם פעילי האקטיב המוניציפלי של חד"ש בתל אביב וכיפו ושולה קשת, חברת מועצת העיר ת"א-יפו מטעם סיעת אנחנו העיר.

חייל נפצע השבוע (20.10) באורח קל. זאת, לאחר שיידו מתנחלים אבנים על כוחות צה"ל סמוך להתנחלות יצהר שבשטחים הכבושים. הכוח הגיב בירי לאוויר. מצה"ל נמסר כי באירוע השתתפו כ-30 מתנחלים שיידו אבנים וניקבו את גלגלי הרכב של החיילים במקום. איש לא נעצר, ובהודעת הצבא נכתב כי "ההתקלות פוזרה".

ח"כ עופר כסיף (חד"ש, הרשימה המשותפת) הגיב לתקרית ביצהר ומסר: "דם יהודי ודם פלסטיני אינם שווים תחת משטר הכיבוש הגזעני. מתנחלים רוגמים ומקבלים ליטופים, ואילו פלסטינים מקבלים אש חיה. המתנחלים התרגלו לגיבוי ולעידוד כשהם תוקפים פלסטינים, שורפים וגוזלים. לכן הם מרגישים בנוח לרגום חיילים כשאלה אינם מבצעים את פקודותיהם. את ההתנחלויות צריך לפרק לחלוטין, עד האחרונה שבהן".

יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), אמר באותו נושא: "הפעולה הרלוונטית כלפי מתנחלים היא פינוי, ולא גינוי. אין בקרבם נורמטיביים, ולא נורמטיביים, כי כולם חיים על אדמה גנובה שעה שמיליוני פלסטינים סביבם חיים תחת משטר צבאי. רק סיום הכיבוש והקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל תבטיח שלום, עצמאות וביטחון לשני העמים".

יצוין כי באותו מקום הותקפו בשבוע שעבר (16.10) פעילי שלום ישראלים שנטלו חלק במסיק של ארגון רבנים לזכויות אדם. תקפו אותם מתנחלים רעולי פנים בעת שהגיעו לסייע לתושבי הכפר בורין במסיק הזיתים. המתנחלים תקפו אותם במוטות ברזל ובאבנים, ופצעו את חבר הוועד המנהל של הארגון, הרב משה יהודאי (80), באורח קל. הרב פונה לבית החולים מאיר בכפר סבא.

חד"ש תל אביב: אסיפה שנתית

בהשתתפות: ח"כ עאידה תומא-סלימאן (הרשימה המשותפת), עו"ד אמיר בדראן, חבר מועצת עיריית תל אביב-יפו, ועו"ד נועה לוי, מזכירת חד"ש בתל אביב
יום ה', 29 באוקטובר, 20:00, אחד העם 70, ת"א

גלריית הגדה השמאלית

אירוע חגיגי לרגל פתיחת התערוכה "אירופה" של האמן אביתר אלדד. אוצרת: רותי בן יעקב
יום ה', 7 בנובמבר, 20:00, אחד העם 70, ת"א

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

הריאיון - הארון פארוקי
1997, גרמניה (גרמנית; כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 26 באוקטובר, 20:00, אחד העם 70, ת"א